

SAMPLE QUESTION BANK

Class / Sem: - TYBCOM SEM-VI

Subject: - COMMERCE - VI (Human Resource Management)

Q. No.	Question	A	B	C	D	Answer
Module - I मानवी संसाधन व्यवस्थापन						
१	संघटनेतील मानवी संसाधनाचा अंदाज वर्तवणे, विकास व नियंत्रण करण्याच्या प्रक्रियेला असे म्हणतात	मानवी संसाधन नियोजन	मानवी संसाधन विकास	मानवी संसाधन व्यवस्थापन	डावपेचात्मक मानवी संसाधन व्यवस्थापन	मानवी संसाधन नियोजन
२	कार्यक्षम उमेदवारचा शोध घेणे आणि आकर्षित करून पदासाठी अर्ज करायला लावण्याच्या प्रक्रियेला म्हणतात	निवड	भरती	बदली	विभक्तीकरण	भरती
३	मानवी संसाधन नियोजन ही अशी प्रक्रिया आहे ज्या मध्ये मनुष्यबळाची गरज _____ आणि च्या स्वरूपात ओळखली जाते	गुणवत्ता व संख्या	परिचय आणि विभक्तीकरण	प्रशिक्षण आणि विकास	चांगले आणि वाईट	गुणवत्ता व संख्या
४	जेव्हा संघटनेमध्ये अतिरिक्त कर्मचारी असतात तेव्हा संघटनेने _____ केले पाहिजे	भरती आणि निवड	प्रशिक्षण आणि विकास	नोकर कपात	कार्यसिद्धी मूल्यमापन	नोकर कपात
५	पदासाठी अर्ज करणाऱ्या इच्छुक उमेदवाराची माहिती मिळवण्यासाठी कंपनीचा _____ हा विहित नमुना आहे	कोरे अर्ज	मुलाखत	रोजगार परीक्षा	प्रवेश अर्ज	कोरे अर्ज
६	कार्य _____ या कार्याशी संबंधित माहिती संकलन करण्याची प्रक्रिया आहे	भरती	निवड	विश्लेषण	नोकर कपात	विश्लेषण
७	कार्यसिद्धीस नेण्यासाठी आवश्यक मानवी गुण जसे शिक्षण, कौशल्य, कल आणि अनभवाबदलची माहिती _____ प्रविष्टी	कार्य विवरण	कार्य निकष	कार्य विश्लेषण	कार्य मूल्यांकन	कार्य निकष
८	योग्य जागेकरिता योग्य व्यक्तीची निवड करण्याच्या प्रक्रियेला म्हणतात	बदली	निवड	नियुक्ती	भरती	निवड
९	कार्य _____ म्हणजे आशय, कार्य आणि संबंध इत्यादी रूपातील कार्याचे स्वरूप होय	आराखडा	व्यवहार	संधी	कामगिरी	आराखडा
१०	कार्यास्थानाच्या बाबतीत कर्मचाऱ्याची आडव्या स्वरूपातील बदली म्हणजे _____ होय	बढती	बदली	निवड	परिचय	बदली
११	भरतीच्या बहिर्गत स्रोत मार्गामध्ये _____ चा समावेश होतो	बदली	कर्मचारी	जाहिरात	सद्य कर्मचारी	जाहिरात
१२	_____ मुलाखती घेताना नियम आणि पद्धतींचे पालन केले जाते	अनौपचारिक	तनाव	औपचारिक	प्रश्नावली	औपचारिक
१३	काळजीपूर्वक तयार केलेल्या कार्य आराखड्यामुळे ते _____ आणि समाधानकारक होते	आवडीचा	ऐहिक	मागणीपुरवक	कंटाळवाणा	आवडीचा

१४	_____ मुळे कार्यामध्ये आडव्या स्वरूपाचा विस्तार होतो	कार्य सुलभीकरण	कार्य अदलाबदल	कार्य विस्तार	कार्य विश्लेषण	कार्य विस्तार
१५	ठराविक प्रकारचे कार्य हाताळण्याचे कौशल्य किंवा ठराविक प्रतिभा पारखण्यासाठी _____ चाचणी घेतली जाते	आवड	हुशारी	कल	उत्कृष्टता	कल
१६	कार्याचे नाव आणि कामाच्या ठिकाणाच्या परिस्थितीचा समावेश _____ होतो	कार्य विवरण	कार्य निकष	कार्य अदलाबदल	कार्य मूल्यमापन	कार्य विवरण
१७	_____ मध्ये कर्मचाऱ्यांची एका कार्यठिकाणाहून दुसऱ्या ठिकाणी बदली केली जाते.	शिकाऊ उमेदवारी	प्रशिक्षण	निरीक्षणाखाली अभ्यास	कार्य अदलाबदल	कार्य अदलाबदल
१८	कार्य करण्यास नेमून दिलेल्या कामाची संख्या आणि विविधता वाढवणे म्हणजे _____ होय	कार्य समृद्धीकरण	कार्य विस्तार	कार्य अदलाबदल	कार्य सोडून जाणे	कार्य विस्तार
१९	डावपेचात्मक मानवी संसाधन व्यवस्थापनामध्ये, निर्णय प्रक्रिया _____ असते	स्वयंप्रेरित	प्रतिक्रियाशील	ताळमेळविना	विलंबित	स्वयंप्रेरित
२०	शैक्षणिक पात्रता आणि गुण _____ चे घटक आहेत	कार्य विवरण	कार्य मूल्यमापन	कार्य समृद्धीकरण	कार्य निकष	कार्य निकष
२१	_____ हा भरतीचा अंतर्गत स्रोत आहे	प्रसार माध्यमाद्वारे जाहिरात	बढती	रोजगार केंद्र	वरीलपैकी सर्व	बढती
२२	_____ हा भरतीचा बहिर्गत स्रोत आहे	कार्य प्रवेशद्वार	बढती	निवृत्त व्यवस्थापक	आठवणीने परत बोलावणे	कार्य प्रवेशद्वार
२३	_____ म्हणजे कार्याची लहान भागात विभागणी करणे होय	कार्य विश्लेषण	कार्य निकष		कार्य विस्तार	कार्य सुलभीकरण
२४	_____ निवडीच्या आधी येते	नियुक्ती	भरती	प्रशिक्षण	कार्य मूल्यमापन	भरती
२५	_____ हे ई-निवडीचे तंत्र आहे	चाचणी	संदर्भ तपासणी	महत्वाचा शब्द शोध	सुरुवातीची छाननी	महत्वाचा शब्द शोध

Module - II मानवी संसाधन विकास

२६	_____ प्रक्रियेत कर्मचाऱ्यांच्या कौशल्य, कार्यक्षमता आणि ज्ञानाचा विकास करतात.	मानवी संबंध व्यवस्थापन	मानवी संसाधन विकास	मानवी संसाधन लेखाकर्म	मानवी संसाधन नियोजन	मानवी संसाधन विकास
२७	_____ प्रशिक्षण पद्धतीमध्ये कर्मचाऱ्यांना एका कामावरून दुसऱ्या कामावर बदली केली जाते	मार्गदर्शन (Counseling)	अनुकृती	बदलते काम	प्रत्यक्ष प्रकरण	बदलते काम
२८	परिषद आणि चर्चा सत्र हे प्रशिक्षण आणि विकासाची _____ पद्धत आहे	काम करतानाची	काम करत नसतानाची	वैयक्तिक	पब्लिक	काम करत नसतानाची
२९	_____ हा नियोजित कार्यक्रम असून जो कर्मचाऱ्यांचे ज्ञान आणि कौशल्य सुधारण्याकरिता हाती घेतला जातो	प्रशिक्षण	नेतृत्व	मानवी संसाधन नियोजन	मार्गदर्शन (Counseling)	प्रशिक्षण

३०	मानवी संसाधन विकास हा _____ चा भाग आहे	मानवी संसाधन नियोजन	मानवी संसाधन व्यवस्थापन	मानवी संसाधन लेखाकर्म	मानवी संसाधन कपात कर	मानवी संसाधन व्यवस्थापन
३१	व्याख्यान आणि व्यावसायिक खेळ हे प्रशिक्षण आणि विकासातील _____ पद्धती आहेत	काम करतानाची	काम करत नसतानाची	गुणक्रम	मूल्यांकन	काम करत नसतानाची
३२	_____ चा अर्थ वरिष्ठांनी त्यांच्या हाताखालील कर्मचाऱ्यांना सल्ला आणि प्रशिक्षण देणे असा होतो	प्रत्यक्ष प्रकरण	मार्गदर्शन (Counseling)	व्याख्यान	शिकवणी (Coaching)	शिकवणी (Coaching)
३३	_____ प्रशिक्षण पद्धती ही शैक्षणिक अभ्यासक्रमाचा भाग आहे	कार्यसिद्धी मूल्यमापन	अंतर्वासिता (Internship)	कनिष्ठ मंडळे	बदलते काम	अंतर्वासिता (Internship)
३४	_____ मध्ये असे वातावरण निर्मिती केली जाते ती वास्तविक कामाच्या वातावरणाशी मिळतीजळती असते	शिकवणी (Coaching)	प्रत्यक्ष प्रकरण	अंतर्वासिता (Internship)	अनुकृती	अनुकृती
३५	_____ हे मानवी संसाधन विकासाचे कार्य आहे	कार्यसिद्धी मूल्यमापन	भरती	निवड	संदर्भ तपासणी	कार्यसिद्धी मूल्यमापन
३६	_____ ही प्रशिक्षणाच्या प्रभावाचे मूल्यमापन करण्याची पद्धत आहे	प्रत्यक्ष प्रकरण	अनुकृती	खर्च-लाभ विश्लेषण	बदलते काम	खर्च-लाभ विश्लेषण
३७	_____ ही प्रशिक्षणाची गरज ओळखण्याची एक पद्धत आहे.	संघटनेच्या गरजांचे विश्लेषण	प्रतिस्पर्धा विश्लेषण	कार्य आराखडा	ग्राहक विश्लेषण	संघटनेच्या गरजांचे विश्लेषण
३८	_____ हे कर्मचाऱ्यांच्या कार्याबद्दलची ताकद आणि कमजोरी यांचे मूल्यमापन आहे	प्राथमिक पडताळणी	भरती	कर्मचारी निवड परीक्षा	कार्यसिद्धी मूल्यमापन	कार्यसिद्धी मूल्यमापन
३९	कामगारांच्या योग्य कार्यसिद्धी मूल्यमापनामुळे मदत होते	कर्मचाऱ्यांच्या कार्यक्षमतेत वाढ	कर्मचाऱ्यांचे मनोबल वाढवणे	कर्मचाऱ्यांच्या तक्रारीत कमी	यापैकी सर्वच	कर्मचाऱ्यांच्या कार्यक्षमतेत वाढ
४०	_____ ही कार्यसिद्धी मूल्यमापनाची परंपरागत पद्धती आहे	३६० अंश मूल्यमापन पद्धती	गोपनीय अहवाल	उद्दिष्टानुसार व्यवस्थापन (Management by Objective)	मानवी संसाधन लेखाकर्म	गोपनीय अहवाल
४१	मानव संसाधन व्यवस्थापनेमध्ये, एच. आर. ए. ह्याचा अर्थ _____ असा होतो.	ह्युमन रिसोर्स ऑडिटिंग (Human Resource Auditing)	ह्युमन रिसोर्स अलावन्स (Human Resource Allowance)	ह्युमन रिसोर्स असेसमेंट (Human Resource Assessment)	ह्युमन रिसोर्स अकाउंटिंग (Human Resource Accounting)	ह्युमन रिसोर्स अकाउंटिंग (Human Resource Accounting)
४२	कर्मचाऱ्यांतील लपलेली गुणवत्ता आणि कौशल्य ह्यांना ओळखणे जेणेकरून ते संघटनेतील उच्च पद आणि जबाबदऱ्या घेऊ शकतील ह्यास _____ असे म्हणतात	तक्रार	कर्मचारी क्षमता मूल्यमापन	मोबदला	कर्मचारी कल्याण योजना	कर्मचारी क्षमता मूल्यमापन
४३	कर्मचाऱ्यांनी निवडलेल्या कारकीर्दीतील ध्येय आणि ती साध्य करण्यासाठी केलेल्या पद्धतशीर आखणी ह्यास _____ म्हणतात.	प्रशिक्षण	बढती	कार्यसिद्धी मूल्यमापन	कारकीर्द नियोजन	कारकीर्द नियोजन

४४	नवीन नेतृत्वास ओळखूने आणि त्याचा विकास करणे जेणे करून जुने नेतृत्व काम सोडून गेल्यास किंवा निवृत्त झाल्यास नवीन नेतृत्व त्याची जागा घेऊ शकेल ह्या प्रक्रियेस _____ असे म्हणतात	नेतृत्व नियोजन	वारसाधिकार लेखी करारपत्र	वारसाधिकार नियोजन	कारकीर्द नियोजन	वारसाधिकार नियोजन
४५	सल्लागार (Mentoring) ह्या प्रक्रियेत, अनुभवी आणि वरिष्ठ व्यक्तीस _____ असे म्हणतात	ट्रेनी (Trainee)	ट्रेनर (Trainer)	मेंटोर (Mentor)	मेंटी (Mentee)	मेंटोर (Mentor)
४६	कर्मचाऱ्यांसोबत त्याच्या भावनिक समस्यांविषयी चर्चा करणे जेणेकरून कर्मचाऱ्यास त्यातून उत्तम प्रकारे बाहेर पडण्यास मदत होईल यास म्हणतात	मनोधैर्य (Morale)	अभिप्रेरणा (Motivation)	नेतृत्व	मार्गदर्शन (Counseling)	मार्गदर्शन (Counseling)
४७	प्रभावी मार्गदर्शनासाठी (Counseling) मार्गदर्शककडून (Counselor) _____ गरज असते	संयमाणे ऐकणे	अलवचिक (inflexible) होणे	पूर्वग्रही (Judgemental) होणे	यापैकी सर्वच	संयमाणे ऐकणे
४८	_____ ह्या मार्गदर्शन (Counseling) पद्धतीत, मार्गदर्शक आणि आशिल (Counselee) दोघेही एकत्रपणे समस्यांचे निरसन करण्यास जबाबदार असतात	अधिकृत	अनधिकृत मार्गदर्शन	सहभागी	यापैकी काहीच नाही	अनधिकृत मार्गदर्शन
४९	_____ ही हाताखाली काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना शिकवणी किंवा मार्गदर्शन करण्याची प्रक्रिया आहे	सल्लागार (Mentoring)	मूल्यांकन	निवड	भरती	सल्लागार (Mentoring)
५०	जेव्हा पर्यवेक्षक (rater) फक्त एका नकारात्मक गुणधर्माच्या आधारे कर्मचाऱ्याचे मूल्यमापन करतो तेव्हा _____ परिस्थिती उद्भवते	कर्मचारी चाचणी	वारसाधिकार नियोजन	हालो (Halo) परिणाम	नवीन उपक्रम	हालो (Halo) परिणाम

Module - III मानवी संबंध

५१	_____ ही व्यक्तीची आणि समूहाची उत्साहपूर्ण इच्छेने सहकार्य करण्याची मानसिक स्थिती किंवा वृत्ती होय.	तक्रार	नेतृत्व	मनोधैर्य	विश्वासपूर्ण सल्ला देणे	मनोधैर्य
५२	_____ मध्ये कर्मचाऱ्यांचा प्रामाणिकपणा, एकात्मता आणि नैतिक मूल्यांचा समावेश होतो	बुद्ध्यांक	भावनांक	क आवेगांक	अध्यात्मिकांक	अध्यात्मिकांक
५३	कर्मचाऱ्यांच्या आरोग्य आणि सुरक्षा उपायांमध्ये _____ चा समावेश होतो.	आगीपासून संरक्षण	संरक्षक कपडे	सुरक्षेचे शिक्षण	वरीलपैकी सर्व	वरीलपैकी सर्व
५४	. सामूहिक उद्दिष्ट्ये साध्य करण्यासाठी हाताखालच्या लोकांकडून विश्वासाने अपेक्षित क्रिया करून घेण्याची क्षमता म्हणजे _____ होय	नियोजन	नेतृत्व	कार्य सिद्धी मूल्यमापन	कर्मचारी कल्याण	नेतृत्व

५५	_____ नेते कंपनीची उद्दिष्ट्ये साध्य करण्यासाठी कर्मचाऱ्यांना अभिप्रेरित व सक्षम बनवतात	व्यवहाराजन्य	हुकूमशाही	स्थित्यंतरणीय	नोकरशाही	स्थित्यंतरणीय
५६	एखाद्या व्यक्तीस अपेक्षित कार्य करण्याकरीता उदयक्त करण्याची क्रिया म्हणजे _____ होय	अभिप्रेरण	संघटन	संभाषण	समन्वय	अभिप्रेरण
५७	_____ हा वृत्ताच्या अभिप्रेरण सिद्धांताचा घटक आहे	स्वच्छता	इच्छाशक्ती	आदर आणि सन्मान	वाढ	इच्छाशक्ती
५८	अभिप्रेरणेचा _____ सिद्धांत दर्शवितो की लोक मुळात आळशी आणि कामाची आवड नसणारे असतात	ट' सिद्धांत	क्ष सिद्धांत	य सिद्धांत	झ सिद्धांत	क्ष सिद्धांत
५९	_____ हा पिंक यांच्या अभिप्रेरण सिद्धांतचा घटक आहे.	स्वायतता	हेतू	प्राविण्यता	वरीलपैकी सर्व	वरीलपैकी सर्व
६०	_____ ही कर्मचाऱ्यांनी कामाशी संबंधित लेखी स्वरूपात दिलेली फिर्याद असते	तक्रार	परिपत्रक	सूचना	अर्ज	तक्रार
६१	_____ कर्मचाऱ्यांचे उच्च मनोर्धैर्य दर्शवितो	जास्त कर्मचारी सोडून जाणे	उच्च गट भावना	कमी कार्यक्षमता	मतभिन्नता	उच्च गट भावना
६२	मॅस्लो यांच्या साखळी गरजा सिद्धान्तामध्ये, ही मूलभूत गरज आहे	आदर	सामाजिक	शारिरीक	यापैकी कोणतेही नाही	शारिरीक
६३	य सिद्धांत हा मानवी स्वभावाच्या _____ वैशिष्ट्यावर आधारित आहे.	सकारात्मक	आधुनिक	नावीन्य	नकारात्मक	सकारात्मक
६४	पगारवाढ आणि बोनस रक्कम हे अभिप्रेरणेचे उत्तेजन आहे	आर्थिक	आर्थिकेतर	नकारात्मक	यापैकी कोणतेही नाही	आर्थिक
६५	_____ कर्मचाऱ्यांमध्ये नकारात्मकता आणि कमी मनोर्धैर्य तयार करते	तक्रार	प्रशिक्षण	मार्गदर्शन	भक्ता	तक्रार
६६	कर्मचारी कल्याण योजनेमध्ये _____ सुविधेचा समावेश होतो	उपहार गृहे	विश्रांती गृहे	वाहतूक	वरीलपैकी सर्व	वरीलपैकी सर्व
६७	_____ नेतृत्व शैलीमध्ये बक्षीस आणि शिक्षा देऊन काम करून घेतले जाते	निरंकुश	पितृत्व	स्थित्यंतरणीय	व्यवहाराजन्य	व्यवहाराजन्य
६८	मॅस्लो यांच्या साखळी गरजा सिद्धान्तामध्ये, ही सर्वोच्च गरज आहे	सामाजिक	सुरक्षात्मक गरजा	आदरसन्मान विषयक गरजा	आत्मविश्वासाच्या गरजा	आत्मविश्वासाच्या गरजा
६९	अभिप्रेरणेचा _____ सिद्धांत असे गृहीत करतो कि लोक कामाच्या ठिकाणी सक्रिय आणि जबाबदार असतात	क्ष सिद्धांत	य सिद्धांत	पिंक सिद्धांत	वृत्त सिद्धांत	य सिद्धांत
७०	_____ गरज म्हणजे मान्यता, आपुलकी व प्रेमाची गरज होय.	आदरसन्मान विषयक	सामाजिक	सुरक्षात्मक	शारिरीक	सामाजिक
७१	_____ हा भावनांकाचा घटक आहे	स्वतःबद्दलची जाणीव	स्वतःचे व्यवस्थापन	नातेसंबंध व्यवस्थापन	वरीलपैकी सर्व	वरीलपैकी सर्व
७२	_____ भावना आणि तणाव हाताळण्याच्या क्षमतेशी संबंधित आहे	बुद्ध्यांक	भावनांक	अध्यात्मिकांक	शैली	भावनांक

७३	_____ भावनांक आणि अध्यात्मिकांक सुधारण्यास मदत करते	योगा	ध्यानधारणा	प्रशिक्षण	वरीलपैकी सर्व	वरीलपैकी सर्व
७४	उच्च मनोर्धर्य कर्मचाऱ्यांची गैरहजेरी आणि सोडून जाण्यास _____ करते	प्रोत्साहन	वाढ	कमी	गती	कमी
७५	मानवी संबंधाचा दृष्टिकोन _____ पणे लागू होतो	जागतिक	विशेष	एकसारखा	सर्वसामान्य	जागतिक

Module - IV मानवी संसाधन व्यवस्थापनेतील आधुनिक कल

७६	_____ म्हणजे व्यवसाय संघटनेतील कर्मचाऱ्यांना कमावरून कमी करणे होय	मानहानिकरण	कर्मचारी कपात	बाहयसेवा	भरती	कर्मचारी कपात
७७	कर्मचारी _____ ने मानव संसाधन व्यवस्थापकापुढे नवीन आव्हाहन निर्माण केले आहे	एकसमानता	भिन्नता	निःपक्षता	नियमितता	भिन्नता
७८	_____ म्हणजे कर्मचाऱ्यांना क्रमशः राजीनामा, निवृत्ती आणि मृत्यूमुळे कामावरून कमी होणे होय	गैरहजर	झीज (Attrition)	बाहयसेवा (Outsourcing)	बदली	झीज (Attrition)
७९	कार्यक्षमता (competency) म्हणजे ज्ञान, अंगगुण आणि _____ ह्याचे एकत्रीकरण होय ज्याची गरज कार्याची क्षमता वाढवण्यासाठी केली जाते	कौशल्य	भावना	अभिप्राय	तक्रार	कौशल्य
८०	_____ कार्यक्षमतेला महत्वाच्या क्षेत्रांतील निपणता असे म्हणतात	संघटनात्मक	गाभा	तांत्रिक	औपचारिक	गाभा
८१	शिकवू संघटनेच्या वैशिष्ट्यात _____ चा समावेश होतो	स्वीकारलेली दूरदृष्टी (Shared Vision)	केंद्रीकरण	वेळ अभ्यास	हालचाल अभ्यास	स्वीकारलेली दूरदृष्टी (Shared Vision)
८२	_____ पिढीमध्ये १९७९ ते १९९९ ह्या काळात जन्मलेल्यांचा समावेश होतो	डब्लू (W)	एक्स (X)	वाय (Y)	झेड (Z)	वाय (Y)
८३	लवचिक कार्यपद्धतीमध्ये _____ चा समावेश होतो	कार्य विभागणी न करणे	निश्चित वेळ	घरातून केलेले काम	फक्त कार्यालयातून केलेले काम	घरातून केलेले काम
८४	कर्मचारी _____ म्हणजे कर्मचाऱ्यांना निर्णय घेण्याकरिता स्वायत्तता आणि जबाबदऱ्या देणे होय	सबलीकरण	अनुपस्थिती	व्यग्रता	उत्साह	Vishaka
८५	अनुपस्थितीचे कारण _____ असते	कामाची संतुष्टी	मनोबलात वाढ	मनोबलात कमी	योग्य मानधन	मनोबलात कमी
८६	_____ ही एक एकत्रीकरणाची पद्धती असून ज्याचा वापर कर्मचाऱ्याबद्दल माहिती गोळा करणे, साठवणे आणि त्याचे विश्लेषण करण्यासाठी केले जाते	आर्थिक संसाधन अकाउंटिंग (Financial Resource Accounting)	विपणन माहिती पद्धती (Marketing Information System)	मानवी संसाधन पद्धती (Human Resource Information System)	मानवी संसाधन विकास (Human Resource Development)	मानवी संसाधन पद्धती (Human Resource Information System)

८७	_____ हे कर्मचाऱ्याची अनुपस्थिती कमी करण्यास मदत करते	ऑडिटिंग	अकाउंटिंग	कामाच्या ठिकाणीचे निरोगीपणा (welfare) कार्यक्रम	कर्मचारी कपात	कामाच्या ठिकाणीचे निरोगीपणा (welfare) कार्यक्रम
८८	महिलांची कामाच्या ठिकाणांवर होणारी लैंगिक छळवणूक (प्रतिबंध, मनाई आणि इलाज) अधिनियम साली मंजूर झाला	१९८३	२००३	२०१३	२०१५	२०१३
८९	_____ नोकरीची अशी पद्धत आहे ज्यामध्ये ठरलेल्या मर्यादेत कामाची वेळ सुरु केल्यापासून संपेपर्यंत निश्चित तासाचे काम केले जाते	लवचिक वेळ	तात्पुरता	अर्धवेळ	पूर्ण वेळ	लवचिक वेळ
९०	कर्मचारी _____ म्हणजे जेव्हा कर्मचाऱ्याला कामाबद्दल उत्कंठा वाटते व ते कंपांनीच्या उददिष्टांशी बांधील राहतात	निरशा	व्यग्रता	ओळख	बक्षीस	व्यग्रता
९१	_____ कार्यक्षमता म्हणजे विशिष्ट कामाबद्दलचे कौशल्य होय	तांत्रिक	वर्तनात्मक	कार्यात्मक	मानवी	कार्यात्मक
९२	सक्षमता _____ ही एक प्रक्रिया असून ज्यात संघटनेच्या कामाची पुरतात करण्यास लागणाऱ्या कार्यक्षमतेला ओळखले जाते	पडताळणी (Mapping)	मोजणी (Scaling)	काम नेमून देणे (Tasking)	शिकणे (Learning)	पडताळणी (Mapping)
९३	कर्मचारी _____ म्हणजे कर्मचाऱ्यांना कमावरून न काढता क्रमशः कर्मचारी स्वतःहून काम सोडून जातात.	टर्नओवर (Turnover)	अट्ट्रिशन (Attrition)	डाउनसायझिंग (Downsizing)	रिमूवळ (Removal)	अट्ट्रिशन (Attrition)
९४	_____ मार्गदर्शन सूचना ह्या कामाच्या ठिकाणचे लैंगिक छळ रोकण्यासाठी दिलेले आहेत	अप्सरा	विशाखा	मेनका	उत्तरा	विशाखा
९५	_____ ह्यांनी 'शिकवू संघटना' ही संकल्पना, त्यांच्या 'The Fifth Discipline' ह्या पुस्तकातून मंडली	पीटर सॅज	पीटर ड्रुकर	फिलिप कोटलर	एफ. डब्लु. टेलर	पीटर सॅज
९६	नाविन्यता संस्कृती ही एक कार्याचे _____ असून ज्यात व्यवस्थापक आधुनिक विचारांची अंमलबजावणी करण्याचा प्रयत्न करते	समस्या	वातावरण	नियम	वाद	वातावरण
९७	_____ म्हणजे नियोजित कर्मचारी कमावरून कमी / कपात करणे होय	टर्मिनेशन (Termination)	डाउनसायझिंग (Downsizing)	अपसायझिंग (Upsizing)	निवड (Selection)	डाउनसायझिंग (Downsizing)
९८	संघटनेचे कर्मचाऱ्यांचे अनौपचारिक स्नेहसंमेलन _____ समस्या सोडवण्यात मदत करते	कर्मचारी भिन्नता	बढती	बदली	कर्मचारी व्यवस्थापन	कर्मचारी भिन्नता
९९	_____ संघटना कर्मचाऱ्यांना स्वायत्तता प्रदान करते	नाविन्यता	लाइन	मॅट्रिक्स	हुकुमशाही	नाविन्यता

१००	कामाच्या ठिकाणचा लैंगिक छळ हा आहे	नैतिक	अनैतिक	परवानगी	सहनशील	अनैतिक
-----	-----------------------------------	-------	--------	---------	--------	--------

SAMPLE QUESTION BANK

Class / Sem: - TYBCOM SEM-VI

Subject: - COMMERCE - VI (Human Resource Management)

Q. No.	Question	A	B	C	D	Answer
Module - I HUMAN RESOURCE MANAGEMENT						
1	The process of forecasting, developing and controlling human resource in an organisation is called as _____.	Human Resource planning	Human Resource Development	Human Resource Management	Strategic Human Resource Management	Human Resource planning
2	_____ is a process of searching and attracting capable candidates to apply for the jobs.	Selection	Recruitment	Transfer	Separation	Recruitment
3	Human Resource Planning is a process of identifying human resource requirements in terms of _____ and _____.	Quality and Quantity	induction and Separation	training and development	good and bad	Quality & Quantity
4	When there are surplus employees in an organisation, the organisation should undertake _____.	Recruitment & Selection	Training & Development	Retrenchment & Layoff	Performance Appraisal	Retrenchment & layoff
5	_____ is a standard format of the company to obtain information about every candidate applying for the job.	Application Blank	Interview	employment test	Admission Form	Application Blank
6	Job _____ is a process of collecting information about the job.	Recruitment	Selection	Analysis	Retrenchment	Analysis
7	_____ provides information on the human attributes in terms of education, skills, aptitudes and experience necessary to perform a job effectively.	Job description	Job specification	Job analysis	Job evaluation	Job specification
8	_____ is a process of choosing the right person for the right job.	Transfer	Selection	Placement	Recruitment	Seclection
9	Job _____ is the structure the job in terms of content, functions & relationships..	Design	Deal	Opportunity	Perfirmance	Design
10	_____ refers to horizontal movement of employees in respect of job position.	Promotion	Transfer	Selection	Induction	Transfer
11	External source of recruitment includes _____.	transfer	former employees	advertisements	present employees	advertisements
12	_____ interviews are conducted as per the rules and practices.	Informal	Stress	Formal	Questionnaire	Formal

13	A carefully designed job will make it more _____ and satisfying.	interesting	mundane	demanding	boring	interesting
14	_____ leads to horizontal expansion in the job.	Job simplification	Job rotation	Job enlargement	Job analysis	Job enlargement
15	_____ test is conducted to judge specific talent or skill to handle a particular type of job	Interest	Intelligence	Aptitude	Excellence	Aptitude
16	Job title and Working conditions of a job are included in _____.	job description	job specification	job rotation	job evaluation	job description
17	_____ involves shifting the employees from one job to another	Apprenticeship	Coaching	Understudy	Job rotation	Job rotation
18	Increasing the number and variety of tasks assigned to a job is called _____	job enrichment	job enlargement	job rotation	job turnover	Job enlargement
19	In strategic HRM, decision making is _____.	Proactive	Reactive	Unsynchronised	Delayed	proactive
20	Educational Qualifications and Qualities are components of _____.	Job Description	Job Evaluation	Job Enrichment	Job Specification	Job specification
21	_____ is an internal source of recruitment.	Press advertisement	Promotion	Employment exchange	All of these	Promotion
22	_____ is an external source of recruitment.	job portals	Promotion	Retired managers	recalls	job portals
23	_____ refers to dividing the job into smaller parts	job analysis	job specification	Job simplification	Job enlargement	job simplification
24	_____ comes before selection.	Placement	Recruitment	Training	Performance Appraisal	Recruitment
25	_____ is a E- selection technique	Test	reference check	key word search	Initial screening	key word search

Module - II Human Resource Development

26	_____ is a process of developing skills, competencies and knowledge of employees.	Human Relations Management	Human Resource Development	Human Resource Accounting	Human Resource Planning	Human Resource Development
27	_____ is a method of training wherein employees are transferred from one job to another.	Counseling	Simulation	Job Rotation	case Study	Job Rotation
28	Conferences and Seminars are _____ method of training and development.	On the Job	Off the Job	Personal	Public	Off the Job
29	_____ is a planned program undertaken to improve employee's knowledge and skills.	Training	Leadership	Human Resource Planning	Counseling	Training
30	Human resource development is a part of _____	Human Resource Planning	Human resource Management	Human Resource Accounting	Human Resource Development	Human resource Management

31	Lectures and business games are _____ method of training and development.	On the Job	Off the Job	Ranking	Rating	Off the job
32	_____ refers to providing guidance and training by senior to subordinates.	Case study	Counseling	Lectures	Coaching	Coaching
33	_____ method of training is a part of educational course.	Performance appraisal	Internship	Junior boards	Job rotation	Internship
34	_____ involves creating atmosphere which is similar to the real work environment.	Coaching	Case study	Internship	Simulation	Simulation
35	_____ is a function of Human Resource Development.	Performance appraisal	Recruitment	Selection	reference check	Performance appraisal
36	_____ is a method of evaluating training effectiveness.	Case study	Simulation	Cost-benefit analysis	Job rotation	Cost-benefit analysis
37	_____ is a step in identifying training needs	Analysing organisati	Competition analysis	Job designing	Customer analysis	Analysing organisational needs
38	_____ is an evaluation of an employee's job related strengths & weaknesses	Preliminary screening	Recruitment	Employment Tests	Performance Appraisal	Performance Appraisal
39	Fair Performance Appraisal of employees lead to _____	Higher efficiency	Higher morale	Reduced grievance	All of these	All of these
40	_____ is traditional method of performance appraisal	360 degree Appraisal	Confidential Reports	Management by Objectives	Human Resource Accounting	Confidential Reports
41	In Human Resource Management, HRA stands for _____	Human Resource Auditing	Human Resource Allowance	Human Resource Assessment	Human Resource Accounting	Human Resource Accounting
42	_____ refers to the identification of the hidden talents and skills of employees to take up higher positions and responsibilities in the organizational hierarchy	Grievances	Potential Appraisal	Compensation	Employee Welfare	Potential Appraisal
43	_____ involves deciding on the career goals of the employees and the path to achieve those career goals	Training	Promotion	Performance Appraisal	Career Planning	Career Planning
44	_____ is a process of identifying and developing new leaders to replace old leaders when they leave or retire	Leadership planning	Succession Deed	Succession Planning	Career Planning	Succession Planning
45	In the process of mentoring, the experienced and senior person is known as _____	Trainee	Trainer	Mentor	Mentee	Mentor

46	_____ is discussion with an employee of a problem that usually has emotional content in order to help the employee cope with it better	Morale	Motivation	Leadership	Counseling	Counseling
47	For effective counseling, _____ is required on the part of counselor	Listen Patiently	Be inflexible	Be Judgemental	All of these	Listen Patiently
48	In _____ technique of counseling, the Counsellor and counselee both are jointly responsible for solving the problem	Directive	Non-Directive	Participative	None of these	Participative
49	_____ is the process of coaching or guiding the subordinate	Mentoring	Appraising	Selection	Recruitment	Mentoring
50	_____ occurs when the rater evaluates the employee on the basis of one negative quality	Employment Test	Succession Planning	Horn Effect	Innovation	Horn Effect

Module - III HUMAN RELATIONS

51	_____ is a mental condition or attitude of individuals & groups which determines their willingness to cooperate.	Grievance	Leadership	Morale	Mentoring	Morale
52	_____ consists of honesty, integrity, & ethical values of employees.	Intelligence Quotient	Emotional Quotient	Passion Quotient	Spiritual Quotient	Spiritual quotient
53	Employees health & safety measures consist of _____.	Fire Protection	Protective Clothing	Safety Education	All of these	All of these
54	_____ is the ability to secure desired actions from subordinates to achieve common objectives.	Planning	Leadership	Performance appraisal	Employee welfare	Leadership
55	_____ leaders motivate and empower employees to achieve company's goals.	Transactional	Autocratic	Transformational	Bureaucratic	Transformational
56	_____ is the act of stimulating someone or oneself to get a desired course of action.	Motivation	Organization	Communication	Coordination	Motivation
57	_____ is an element of Vroom's theory of motivation	Hygiene	Valence	ego & esteem	growth	Valence
58	_____ Theory of motivation states that people are basically lazy and dislike work.	Theory T	Theory X	Theory Y	Theory Z	Theory X
59	_____ is an element of Pink's theory of motivation	Autonomy	Purpose	Mastery	All of these	all of these

60	_____ is any work -related complaint expressed in writing by an employee.	Grievance	circular	Notice	Application	Grievance
61	_____ indicates high morale of employees	High employee turnover	high team spirit	low efficiency	conflicts	High team spirit
62	_____ is the basic need in Maslow's Need Hierarchy theory.	Esteem	Social	Physiological	None of these	Physiological
63	Theory Y is based on _____ features of human character.	Positive	Modern	New	Negative	Positive
64	Increments & bonus payments are _____ incentives of motivation.	Financial	Non Financial	Negative	None of these	financial
65	_____ generates negativity and low morale in employees.	Grievance	Training	Counselling	Perks	Grievance
66	Employee welfare measures include _____ facilities.	Canteen	Rest rooms	Transport	All of these	All of these
67	_____ style of leadership gets work done by offering rewards & punishments	Laissez Faire	Paternalistic	Transformational	Transactional	Transactional
68	_____ is the highest need in the Maslow's theory of hierarchy of needs.	Social needs	Safety and security needs	Ego & esteem needs	Self actualization needs	self actualisation needs
69	_____ Theory of motivation assumes that people are active and responsible at work	Theory X	Theory Y	Pink theory	Vroom's theory	Theory Y
70	_____ need refers to the need for acceptance, love & care	ego & esteem	social	safety	physiological	social
71	_____ is an element of Emotional Quotient	Self awareness	Self management	relationship management	All of these	All of these
72	_____ quotient is related to the ability to handle feelings & stress	Intelligence	Emotional	Spiritual	style	emotional
73	_____ helps to improve emotional & spiritual quotient	Yoga	meditation	training	all of these	all of these
74	High morale _____ absenteeism and turnover.	encourages	Raises	Reduces	Accelerates	reduces
75	Human relations approach has..... application	universal	special	uniform	general	Universal

Module - IV TRENDS IN HUMAN RESOURCE MANAGEMENT

76	_____ means reducing the size of manpower in the organization.	Degrading	Downsizing	Outsourcing	Recruiting	Downsizing
77	Workforce _____ has created new challenges for human resource management	Uniformity	Diversity	Equality	Regularity	Diversity

78	_____ is the gradual reduction in the workforce through resignation, retirement and death.	Absenteeism	Attrition	Outsourcing	Transfer	Attrition
79	Competence refers to a combination of knowledge, attributes and .....which are required to improve work performance.	skill	feeling	opinion	complaint	Skill
80	_____ competencies refer to key areas of expertise.	Organizational	Core	Technical	Formal	Core
81	Characteristics of learning organisation include _____	Shared vision	Centralisation	Time study	Motion study	Shared Vision
82	Generation .....includes persons born between 1979 and 1999.	W	X	Y	Z	Y
83	Flexible working practices include _____	no job sharing	Fixed hours	Work from home	Work at office only	Work from home
84	Employee ----- refers to giving employees autonomy and responsibility for decision making	Empowerment	Absenteeism	Engagement	Enthusiasm	Empowerment
85	Absenteeism is caused by _____.	Job satisfaction	high morale	Low morale	Fair Remuneration	Low morale
86	.....is an integrated system used to gather, store and analyse information regarding employees.	Financial Resource Accounting	Marketing Information System	Human Resource Information System	Human Resource Development	Human Resource Information System
87	_____ helps in reducing absenteeism.	Auditing	Accounting	Workplace wellness programmes	Downsizing	Workplace Wellness Programmes
88	The sexual Harassment of women at workplace (Prevention, prohibition and redressal)Act was passed in -----	1983	2003	2013	2015	2013
89	.....employment is a system of working for a fixed number of hours with the starting and finishing timings within the agreed limits.	Flexitime	Temporary	Part-time	Full-time	Flexitime
90	Employee.....is the extent to which employees feel passionate about their jobs and are committed to their work.	Frustration	Engagement	recognition	reward	Engagement
91	.....competencies refer to specific skills related to a job	Technical	Behavioural	functional	human	functional
92	Competency .....is a process of identifying key competencies required for undertaking organisational tasks.	Mapping	Scaling	Tasking	Learning	Mapping

93	Employee ..... refers to a gradual reduction in workforce without firing employees.	Turnover	Attrition	Downsizing	Removal	Attrition
94	.....guidelines are in respect of prevention of sexual harassment at work place	Apsara	Vishakha	Menaka	Uttara	Vishaka
95	.....popularized the concept of learning organisation through his book 'The Fifth Discipline.	Peter Senge	Peter Drucker	Philip Kotler	F.W. Taylor	Peter Senge
96	Innovative culture is the work.....that managers encourage to nurture and develop to generate innovative ideas.	problem	environment	rules	issues	environment
97	.....refers to planned elimination of positions or jobs.	Termination	Downsizing	Upsizing	Selection	Downsizing
98	Organising informal get-togethers of employees can help in managing the problem of	Workforce diversity	promotion	transfer	Staffing	Workforce Diversity
99	..... organisation provides autonomy to the employees.	Innovative	Line	Matrix	Autocratic	Innovative
100	Sexual harassment at work place is	Ethical	Unethical	Permitted	Tolerable	unethical